

GŁOS PIOTRKOWSKI

PISMO POLSKIEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK IV NIEDZIELA, DNIA 15 SIERPNIA 1948 ROKU Nr 224 (1149)

Grabarze demokracji w USA

Henry Wallace ostrzega naród amerykański przed kliką awanturników i giełdziarzy z obozu Trumana i Deweya

NOWY JORK PAP. — Kandydat Partii Postępowej na stanowisko prezydenta USA, Henry Wallace, wygłosił obszernie przemówienie radiowe, w którym zwrócił szczególną uwagę na kampanię prowadzoną przez reakcję przeciwko siłom demokratycznym Ameryki. Wallace zaznaczył, że prasa amerykańska, przedstawiająca zazwyczaj w fałszywym świetle ruchy postępowe ostatnio skierowała przeciwko obozowi demokratycznemu USA polak oszczerstw i kłamstw nie mających dotychczas precedensu. Dzienniki wielko - kapitalistyczne systematycznie atakują Partię Postępową, chociaż jedyną jej winą polega na tym, iż program jej i działalność znajdują poparcie szerokiej trzasy narodu amerykańskiego, pragnących utrzymania swobód demokratycznych. Sukcesy Partii Postępowej mają spokojny kół reakcyjnych, które zaczynają lękać się o swe pozycje polityczne. Rządzące partie amerykańskie zaczynają niepokoić się poważnie o to, że wyborcy amerykańscy mogą w pewnej chwili wyrazić w sposób zdecydowany swą opinię o ich polityce, toteż dla odwrócenia uwagi społeczeństwa amerykańskiego od swoich machinacji zakulisowych, zaczynają krzywić coraz głośniej o niebezpieczeństwie komunistycznym.

„Strzeżcie się ludzi, którzy krzyczą w ten sposób o komunizm” — powiedział Wallace, zwracając się do obywateli USA — określają bowiem oni za pomocą tego słowa zasady polityczne zaczerpnięte z nauki Jeffersona, Lincoln i Roosevelta. Ludzie ci, nazywają komunistyczną każdą dobrą propozycję. Są to grabarze demokracji. Wzbudzają oni ślepy nie nawiść i odurzają naród.

Wallace podkreślił, że zarówno republikanie jak i demokraci ze względów wyborczych czynią wszystko, ażeby zlikwidować w Stanach Zjednoczonych wszelkie porządki rządów Roosevelta. Celem działalności obecnych komisji badania „spisków antyamerykańskich” jest nie obrona USA, lecz zarzucenie błotem działaczy prawdziwie demokratycznych.

Kandydat Partii Postępowej napomknął tych polityków, którzy podnoszą krzyk z powodu rzekomego niebezpieczeństwa, grożącego Stanom Zjednoczonym, lecz nie wspominają, ani słówkiem o miliardach dolarów wydawanych na sprzęt wojenny dla dyktatorów i królów, których sytuacja staje się chwytliwa. Stany Zjednoczone — stwierdził mówca — występują obecnie w charakterze rzeźnika wielkiego kapitału międzynarodowego. Rząd amerykański jest kontrolowany przez przedstawicieli tego kapitału. Wielcy kapitaliści zaś pod

żegają do nienawiści między narodami i pogłębiają za pomocą wszystkich środków istniejące sprzeczności.

Jednym z najbardziej rozpowszechnionych środków, jest przedstawianie toczących się walk politycznych jako walk między demokracją i komunizmem. Grabarze demokracji, którzy likwidują stopniowo wszystkie swobody demokratyczne, występują w roli rzekomych obrońców wolności.

„Partia Postępowa nie wierzy, iż można narzucić obywatelom tego rodzaju politykę za pomocą siły. Partia ta nie zgodzi się na to, ażeby komisje badania działalności antyamerykańskiej ustalały stopień lojalności obywateli amerykańskich. Ludzie reprezentujący wspomniane komisje stosują taktykę polityczną Hitlera, Mussoliniego i Franco. Jest to taktyka gangsterów politycznych. Zmierzają ona do uchwalenia ustawy Mundta, która ma być pierwszym krokiem na drodze do przekształcenia USA w reakcyjne państwo policyjne.

Za komisją badania działalności antyamerykańskiej stoją kapitaliści międzynarodowi i dostawcy broni, których zyski zwiększają się w razie zaostrzenia się sytuacji międzynarodowej. Nie też dziwnego, że mają oni pokój, podlegając do walki”.

Wallace oświadczył, że republikanie i demokraci współzawodniczą między sobą w wykrywaniu różnych „spisków” i „niebezpieczeństw”, które w istocie są zwykłymi elementami „zimnej wojny”. W ten sposób obie partie odwracają uwagę narodu amerykańskiego od zagadnień inflacji, braku mieszkań, ograniczenia praw obywatelskich i innych spraw.

„Dwupartyjna akcja antykomunistyczna — stwierdził Wallace — doprowadzi do likwidacji pozostałych swobód demokratycznych i pogorszenia sytuacji kraju, jeśli cały naród nie wystąpi przeciwko niej zdecydowanie. Akcja ta na dalszą metę zmierza do przygotowania psychologicznego nowej wojny światowej”.

Wallace stanowczo podkreślił, że tezy głoszące, iż możliwe jest starcie między ZSRR i USA są z gruntu fałszywe i niezasadne, gdyż istnieją wszystkie warunki do pokojowego współżycia różnych systemów społecznych. Stanom Zjednoczonym grożą na razie jedynie podżegacze wojny, którzy handlują życiem ludzkim na międzynarodowych giełdach śmierci.

W zakończeniu kandydat Partii Postępowej oświadczył, iż partia jego uczyni wszystko, aby uratować naród amerykański od wojny i kryzysu w walce o zachowanie swobód demokratycznych, przeciwko zjednoczonym siłom reakcji.

Henry Wallace

Plan Marshalla — plan oszustwa

Wiceminister Wyszyński na konferencji państw dunajskich odsłania istotne cele „pomocy Stanów Zjednoczonych dla Europy”

BELGRAD PAP. — Na wczorajszym zebraniu konferencji dunajskiej wiceminister Wyszyński polemizował z wywodami delegatów Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych, którzy uważają, że państwa anglosaskie mają prawo udziału w komisji do nauki plan Marshalla. Plan ten — jak stwierdził delegat brytyjski Peake — „owiany jest altruizmem i ma na celu odbudowę Europy”. Innego zdania jest zastępca ministra rolnictwa Stanów Zjednoczonych, Dodd, który niedawno oświadczył: „Będziecie świadkami jednego z największych krachów na rynku towarowym, jeżeli plan Marshalla zostanie stordedowany”. W ten sposób — powiedział Wyszyński — zastępca ministra rolnictwa Stanów Zjednoczonych uprzedził członków kongresu, że od rzuć planu Marshalla doprowadzi do głębi bokoje kryzysu. Słowa jego rzucają snop światła na motywy, jakimi kierują się koła rządzące Stanów Zjednoczonych, które wysu

nęły plan Marshalla. Plan ten obliczony jest na to przede wszystkim, aby opóźnić trudności gospodarcze USA. Pan Dodd uzasadnił swoje twierdzenie analizą handlu zagranicznego USA. W roku 1947 eksport ze Stanów Zjednoczonych wyniósł 5.1 miliarda dolarów, podczas gdy w okresie od 1901 do 1939 eksport roczny USA wyniósł przeciętnie 3.6 miliarda dolarów.

Eksport ten odgrywał nie małą rolę w życiu gospodarczym Stanów Zjednoczonych. Gdyby nie znaleziono rynków zbytu dla tych towarów, to byłoby świadkami krachu, o jakim wspominał p. Dodd. Wiadomo bowiem, że w niektórych gałęziach amerykańskiego przemysłu 20 proc. robotników pracuje na eksport. Obniżenie eksportu nie mogłoby nie wywołać poważnych komplikacji w życiu gospodarczym Stanów Zjednoczonych. Stąd wniosek, że plan Marshalla ma m. in. za zadanie zabezpieczenie Stanom Zjednoczonym odpowiednich rynków zbytu. Europa zachodnia otrzymuje więc pożyczki, aby mogła kupować towary amerykańskie, jakich nie można sprzedać na wewnętrznym rynku amerykańskim.

Nie tylko narody europejskie nie wyciągną żadnych korzyści z planu Marshalla, lecz również naród amerykański poniesie straty w wyniku realizacji planu Marshalla. Zarobią na nim tylko amerykańskie monopole. Nie chcą one ryzykować własnymi kapitałami dla finansowania swego eksportu i zabezpiecze-

nia swych zysków. Otrzymują więc subdyta od rządu amerykańskiego. Plan Marshalla jest bowiem subwencją dla monopolów amerykańskich, umożliwiającą im opanowanie rynków zbytu w Europie zachodniej, rzecz jasna, że koszty tych subwencji ponosi amerykański płatnik podatkowy.

Dalszą cechą charakterystyczną planu Marshalla — powiedział Wyszyński — jest fakt, że stanowi on dyktat gospodarczy, narzucony słabszym narodom. Przykładem tego jest sprawa transportu dostaw marshallowskich. Stany Zjednoczone domagają się, aby co najmniej 50 proc. towarów, przeznaczonych dla Europy w ramach planu Marshalla, przewieziono na statkach amerykańskich, choć kraje zachodnio - europejskie mają dość duży tonaż floty handlowej i mogą same przewieźć wszystkie towary marshallowskie. Skoro Holandia narzuciła to zarządzanie Stanów Zjednoczonych i sama odbierała na własnych statkach towary marshallowskie, rząd amerykański niezwłocznie zastosował sankcje i zawiesił wszystkie płatności na rzecz Holandii.

Politycy anglosaski — powiedział min. Wyszyński — twierdzą, że plan Marshalla opiera się na dwustronnych porozumieniach. Widzimy obecnie, jak porozumienia te wyglądają. Stany Zjednoczone powiadają krajom marshallowskim: „otrzymacie pożyczki na odpowiednich warunkach. Jeżeli naruszyacie te warunki — wypłata pożyczek zostanie wstrzymana”. Warunki są powszechnie znane. Przykład Holandii świadczy dobitnie o charakterze tych warunków.

Plan Marshalla narzuca krajom Europy zachodniej odpowiednią linię polityki zagranicznej i wewnętrznej. Przedstawiciel związku przemysłowców amerykańskich oświadczył na posiedzeniu komisji senatu, że kraje europejskie, a w szczególności Wielka Brytania nie zastępują na pomoc tak długo, jak długo nacjonalizować będą zakłady przemysłowe. Rząd brytyjski zmuszony został do zaniechania planu socjalizacji przemysłu Zagłębia Ruhry.

Plan Marshalla — zaznaczył wiceminister Wyszyński — zmniejsza do minimum dostawy urządzeń inwestycyjnych, niezbędnych dla odbudowy zniszczonego podczas wojny przemysłu zachodnio - europejskiego. Jednym z warunków planu Marshalla jest tworzenie w krajach marshallowskich specjalnych funduszy w walucie krajowej, których wysokość odpowiada wartości dostaw marshallowskich. Dysponować tym funduszem mogą rządy marshallowskie jedynie i tylko na podstawie zezwolenia administratora amerykańskiego. Oznacza to, że administratorzy planu Marsb

Min. Wyszyński

nia swych zysków. Otrzymują więc subdyta od rządu amerykańskiego. Plan Marshalla jest bowiem subwencją dla monopolów amerykańskich, umożliwiającą im opanowanie rynków zbytu w Europie zachodniej, rzecz jasna, że koszty tych subwencji ponosi amerykański płatnik podatkowy.

Komitet obrony Kabacińskiego i Moreau

PARYŻ (PAP). Pismo „France d'abord” podaje, że w Auchel (departament Pas des Calais) powstał komitet obrony kapitana Moreau i Kabacińskiego, obejmujący wszystkie miejscowe organizacje ruchu oporu. Komitet zwrócił się do prezydenta republiki z prośbą o audiencję. Na dzień 22 sierpnia br. komitet zwołał masowy walec na największym placu miasta.

Dyskusja w sprawie Palestyny na Radzie Bezpieczeństwa w Nowym Jorku

NOWY JORK (PAP). Delegat Izraela — Eban — oświadczył w Radzie Bezpieczeństwa, że jeśli ONZ nie wyda ostatecznej decyzji w sprawie dostarczenia wody dla Jerozolimy, rząd Izraela nie będzie niczym skrepowany w przeprowadzaniu każdej akcji mającej na celu zapewnienie dopływu wody do miasta. Eban dodał, że odpowiedzialność za zniszczenie stacji pomp w Latrun spada wyłącznie na legion arabski. Rząd Izraela domaga się otrzymania zezwolenia na zajęcie tej stacji pomp celem jej naprawienia.

Delegat syryjski — Khoury — poruszył jeszcze raz sprawę demilitaryzacji Jerozolimy oraz domagał się wydania przez Radę decyzji w sprawie uchodźców arabskich. Zarówno Khoury, jak i delegat egipski Fawzi usiłowali powiązać zagadnienie zaopatrywania w wodę Jerozolimy ze sprawą demilitaryzacji tego miasta.

NOWY JORK (PAP). Rząd Izraela zwrócił się do Rady Bezpieczeństwa z prośbą o wyznaczenie ścisłej daty terminu obecnego rozejmu w Palestynie. O ile w przewidzianym na gawieszenie broni czasie nie dojdzie do zawarcia pokoju, rząd Izraela zastrzeżenie sobie całkowitą swobodę działania na przyszłość.

W kołach generalnego sekretariatu ONZ przypuszczają się, że rozejm potrwa jeszcze przynajmniej 6 tygodni. Opinia ta opiera się na ostatnim oświadczeniu Bernadotte a który powiedział, że spodziewa się doprowadzić do porozumienia w Palestynie w ciągu najbliższych 6 tygodni.

UWAGA! Czytelnicy UWAGA!
Już w najbliższych dniach
rozpoczynamy druk
naszej nowej powieści

(Dokończenie na str. 2-ej)

Bitwa o chleb została wygrana

Wywiad z ministrem Rolnictwa ob. Janem Dąb-Kociołem

WARSZAWA RAP - SAP. — Na podstawie pierwszych próbnych omlotów, dokonanych w różnych okolicach kraju można już dzisiaj stwierdzić, iż plony zbóż są znacznie wyższe, od urodzajów roku ubiegłego — stwierdza w wywiadzie udzielonym SAP i RAP minister Rolnictwa ob. Jan Dąb-Kocioł, cytując na poparcie tego twierdzenia kilka najbardziej znamiennych cyfr.

Najlepiej wypadł urodzaj na Pomorzu i w województwach łódzkim i poznańskim. Podczas, gdy w roku ubiegłym rolnicy na Pomorzu zbierali z hektara 8,32 q żyta, względnie 8,6 q pszenicy, czy 11,7 q jęczmienia, omloty tegoroczne wykazują żyta 18 q, pszenicy ozimej 19 q i jęczmienia 18 q.

Analogiczne cyfry dla województwa łódzkiego podają 17 q żyta, zamiast zesłorocznych 7,5 q, pszenicy ozimej 16 q zamiast 7,7. Przeważają pod względem kultury rolnej ziemie poznańskie wykazują z hektara żyta 15 q, pszenicy 18 q, jęczmienia 15 q oraz owsa 16,5 q.

Niezmierzalnie dużo wysiłku dla uzyskania dobrych plonów włożyli rolnicy Ziemi Odzyskanych, zwłaszcza na Mazurach, gdzie jeszcze do niedawna większość gruntów uprawnych była niezagospodarowana. Tak np. w olsztyńskim żyto i pszenica obrodziły często więcej, niż podwójnie, owses zaś i jęczmień dopisały świetnie.

Przeciętne plony żyta osiągnęły z hektara 10 q w krakowskim, a 14 q w woj. warszawskim, pszenicy 10 i 13, jęczmienia 9 i 13, owsa 12 i 14 kwintali.

Co jest również bardzo pomyślne, to fakt, że plon roślin motylkowych a więc saradeli i hubinu wzrósł o 300 do 400 procent.

Dzięki temu będzie można w roku przyszłym rozszerzyć uprawy srodooplonych i poplonów na paszę i zielony nawóz.

— Jakże — zapytujemy — czynniki złożyły się, zdaniem Pana Ministra, na tak świetne wyniki tegoroczne?

— Zsumowało się tutaj, poza wysiłkiem samego rolnika — oświadcza minister Dąb-Kocioł — kilka czynników. I tak, warunki klimatyczne były sprzyjające, a planowa pomoc Państwa bardzo wydatna. Poprzez ośrodki masyżynowe dostarczono rolnictwu odpowiedniej ilości traktorów, maszyn i narzędzi, a ponadto 4.186.000.000 zł. kredytów na orkę, nawozy sztuczne i nasiona. Momentem, którego niepodobna nie docenić, to fakt, iż po raz pierwszy w Polsce żniwa miały charakter zorganizowany. Tam, gdzie jeszcze nie wystarczały gminne „komitety żniwne”, ochotnicze brygady i pomoc sąsiedzka, brak rąk do pracy uzupełniali ochoczo junacy „Służby Polsce” w ramach akcji „trzydniówek”.

Jest wreszcie niewątpliwe, że do wysokich zbiorów przyczyniło się indywidualne i wspólne współzawodnictwo pracy w rolnictwie, podjęte przez gromady, gminy, powiaty i województwa. Zdalo ono egzamin, rozbuźdilo

bowiem ambicje produkcyjne chłopów polskiego, spowodowało uruchomienie własnych środków produkcyjnych rolnictwa i przyczyniła się nadal do organizowania wsi w dziedzinie społeczno-gospodarczej.

Wypełnione stodoły, rozstawione sterty na polach i próbne omloty stwierdzają najlepiej, iż harmonijny wysiłek rządu, chłopów polskiego i gospodarstw państwowych został uwieńczony większym plonem.

Wzwanie do współzawodnictwa pracy, rzucane przez górnictwo i przemysł zostało przez rolnictwo podjęte i bitwa o produkcję chleba — wygrana.

Rozmowę przeprowadził Bronisław Troński.

„Angielska robota” na Madagaskarze

Powstanie antyfrancuskie — wywołane zostało przez agentów brytyjskich

PARYŻ PAP. — W związku z toczącym się obecnie procesem przeciwko deputowanemu Madagaskaru, „Humanite” poruszyła sprawę zesłorocznego powstania na Madagaskarze. Dziennik zamieścił tekst raportu jednego z wyższych urzędników służby bezpieczeństwa do gubernatora wyspy, w którym stwierdzono istnienie tajnej organizacji, zajmującej się

dostawą broni na Madagaskar z południowej Afryki.

Raport stwierdza m. in., że powstanie na Madagaskarze zostało wywołane przez Wielką Brytanię przy współpracy południowej Afryki i pomocy amerykańskiej. Plan rewolty miał sporządzić jeszcze w roku 1945 szef misji brytyjskiej na Madagaskarze — płk. Holt.

Młodzież w walce o trwałą, sprawiedliwy pokój

Rezolucja światowej konferencji młodzieży pracującej w Warszawie

WARSZAWA PAP. — Międzynarodowa konferencja młodzieży pracującej przyjęła jedno głosną rezolucję, w której czytamy m. in.:

Po wysłuchaniu sprawozdania i dyskusji w sprawie pierwszego punktu porządku dziennego, uczestnicy konferencji wskazują, iż po raz pierwszy w historii międzynarodowego ruchu młodzieżowego, młodzież pracująca uzyskała możliwość zgromadzenia się na między narodowej konferencji młodzieży pracującej. Młodzież miała możliwość omówienia żywotnych potrzeb i zagadnień, znalezienia środków dla zaspokojenia jej postulatów oraz wzmocnienia jednolitości ze światowymi siłami demokratycznymi.

Konferencja wyraża wdzięczność Światowej Federacji Młodzieży Demokratycznej, reprezentującej interesy szerokich mas młodzieży demokratycznej świata, za inicjatywę w zwołaniu konferencji. Fakt, iż 472 delegatów i obserwatorów z 46 krajów, reprezentujących ponad 45 milionów młodzieży pracującej uczestniczyło w konferencji jest dowodem na ziomnej woli młodzieży pracującej do walki o pokój i demokrację, do obrony jednolitości młodzieży demokratycznej, gwarancji zwycięstwa

w walce o nasze słuszne postulaty.

Młodzież pracująca nie może pozwolić, aby zostały zamarnowane olbrzymie ofiary, złożone przez nią w czasie wojny przeciwko faszyzmowi.

Zaledwie osiągnięte zostało zwycięstwo nad faszyzmem, gdy siły imperialistyczne poczęły łamać porozumienia międzynarodowe, zawarte przez narody sojusznicze, popierając ustroje faszystowskie i reakcyjne i atakować demokratyczne ruchy ludowe. Imperialiści przekładają ponad współpracę międzynarodową tworzenie bloków politycznych i militarnych, idących w parze z oszczerczą propagandą antyrządową.

W ciągu ostatniego okresu — czytamy dalej w rezolucji — siły młodzieży demokratycznej wzrosły znacznie. Obecnie stanowią one poważny wkład do wspólnej walki o pokój i demokrację. Należy podkreślić osiągnięcia demokratycznych ruchów młodzieżowych we Francji, Włoszech, południowo-wschodniej Azji, USA i Ameryce południowej.

Młodzież pracująca kroczy w pierwszych szeregach młodzieży demokratycznej świata.

Kryzys rządowy w Atenach

PARYŻ PAP. — Agencja Elefteri Ellada donosi, że w Atenach zarysowuje się coraz wyraźniej nowy kryzys rządowy. Mimo, iż król

Paweł zarządził odroczenie prac parlamentu na trzy miesiące w nadziei, że w międzyczasie załadują się rozbieżności w łonie rządu — nie snącej między Sofilem a Tsaldarismem wzmagają się coraz bardziej. Tłumy tych nieporozumień należy szukać z jednej strony w dotkliwych cięściach, jakie doznała armia rządu ateńskiego ze strony armii demokratycznej, z drugiej zaś w ambicjach obu tych polityków, z których każdy dąży do zmonopolizowania władzy.

Tegoroczne obchody dożynek

WARSZAWA PAP. — W roku bieżącym uroczystości dożynek obchodzone będą w dniach 22 i 29 sierpnia oraz 5 września. Główne uroczystości odbędą się 5 września tj. w dniu poprzedzającym rocznicę Reformy Rolnej.

Obchody obejmą wszystkie gminy. W programie obchodu 15 minutowe przemówienia, część artystyczna i zabawy ludowe.

Francuzi o kongresie wrocławskim

PARYŻ (PAP). Prasa paryska publikuje dalsze wypowiedzi intelektualistów francuskich w sprawie kongresu wrocławskiego. Pisarz Julien Benda oświadcza: „pragnąłbym, aby Międzynarodowy Kongres Intelektualistów, służyć pokojowi, wykorzystał swój charakter międzynarodowy który symbolizuje wolę z ducha

wyrażania się w zakresie ogólnoludzkim. Z tego punktu widzenia wolałbym, aby uwzględniono nie tyle literaturę piękną czy poezję ile naukę, której istotą jest uniwersalizm”. Odette Laguerre, przewodnicząca Międzynarodowej Ligi Matek, pisze: „Kiedy chodzi o sprawę pokoju, czyż nie jest prawem i obowiązkiem matek zabrać głos dla zbawienia ludzkości, której są rodzicielkami i której cierpienia odczuwają tak boleśnie”.

Unia Związków Zawodowych departamentu Charente oraz paryskie koło krajowej Unii intelektualistów przesało kongresowi intelektualistów we Wrocławiu za pośrednictwem prasy życzenia pomyślnej i owocnej pracy.

Franco „wodzem — z łaski Boga”

LONDYN PAP. — Agencja Reutersa donosi z Madrytu, że wkrótce będzie wypuszczony pierwszy bilon z podobizną Franco. Na bilonie znajdzie się napis: „Franco — caudillo Hiszpanii z łaski Boga”.

W. Grossman

ZYCIE

Ranny rzekł do Kozłowa:

— Poświęć no, dziadku, — i czkając, składej z samego wnętrza, uniósł się, odychając poję płaszczą, okrywającą pogru-chotaną powyżej kolana nogę.

— Oj, ludzie moi! — krzyknęła Niuszka Kramarenko. — Oj-ojej!

Ranny tym samym cichym głosem mówił: „Poświęć no, poświęć”. I co raz się wyżej podnosił, żeby lepiej obejrzeć nogę. Patrzył spokojnie i uważnie, oglądał swoją nogę, jak obcy przedmiot, nie wierząc, że jest to martwe, gnijące mięso, że ta czarna, jak węgiel, ogarnięta gangreną skóra stanowi część żywego, bliskiego mu ciała.

— No, widzisz, — powiedział z wyrzutem — robaki się zaległy, więc się ruszają. Mówilem dowódcy — po co się było męczyć ze mną, zostawiliby na górze, mógłbym rzucać granaty, a później sam bym się zastrzelił.

Spojrzał znów na ranę i rzekł niezadowolony:

— Ruszają się, wciąż się ruszają, ruszają.

— Nie tylko ciebie, i tych dwóch nieśli-

śmy ze sobą, — powiedział gniewnie wartownik, wskazując na leżących — jeszcze było czternastu zmarłych.

Niuszka Kramarenko rzekła:

— Po co macie się męczyć, poszlibyście na górę, tam przynajmniej obmyją w szpitalu, opatrunkiem zrobią.

Ranny zapytał:

— Kto, Niemcy? Niech już mnie tu robaki z życia zjedzą.

— Chodźmy, chodźmy — rzekł wartownik — nie ma tu co, obywatelko, agitację uprawiać.

— Poczekaj, poczekaj powiedziała Maria i zaczęła wyciągać zza pazuchy kawałek chleba. Podała chleb rannemu. Wartownik wyciągnął rękę z automatem i rzekł wladczym surowym tonem:

— Nie wolno. Każda okruszyna chleba, która jest w kopalni, idzie do dowódcy, do podziemia. Chodźmy, chodźmy, obywatelki, nie ma co!

Poszli dalej.

Oddział rozmięścił się w wyrobisku na pierwszym zachodnim chodniku wschodniej pochyłości kopalni. Na chodniku stały karabiny maszynowe. Był nawet dwa lekka moździerze.

Kiedy delegacja skręciła na chodnik, kobiety usłyszały dźwięki, tak nieoczekiwane dla nich, że odruchowo stanęły. Z chodnika rozległ się śpiew. Zmurniałe głosy śpiewały jakąś nieznaną im piosenkę, ponurą, smętną.

— To dla ducha, zamiast obiadu — rzekł poważnie towarzyszący im żołnierz — już drugi dzień dowódcę przerabia ją z nami: jeszcze ojciec jego, powiada, śpiewał ją, gdy był za cara na katordze.

Samotny głos, pełen smutku, ciągnął:

Nasz wróg się nad tobą nie znechał,
I bliscy stali dokoła.
Swoi zamknęli ci oczy,
Tęczy dumnego sokola.

— Słuchajcie, baby, — rzekł cicho i poważnie. Niuszka Kramarenko, — puście mnie pierwszą, zrobię to lepiej od was, łzami i krzykiem. Bo chłopcy widzą tacy, że Niemcy nasze dzieci powystrzelają, a oni nie ustąpią.

Stary odwrócił się nagle do kobiet i wściekłym, zduszonym głosem powiedział:

— Co, suk, namawiać przyszłyście — was samych trzeba by powystrzelać! Maria zrobiła krok naprzód, odsunęła Niuszę i starego i rzekła:

— Ano, puście mnie, przyszła moja kolej mówić.

Wartownik, który stał na chodniku, podniósł automat.

Plan Marshalla - plan oszustwa

(Dokończenie ze str. 1-ej)

będą mieli decydujący wpływ na sytuację finansowo-walutową krajów Europy zachodniej.

Wiele innych faktów świadczy o tym, że plan Marshalla nie ma nic wspólnego z pomocą dla krajów zniszczonych wskutek działań wojennych, lecz ma spełnić zupełnie inne zadania.

Wiceminister Wyszyński zaznaczył, że uważał za konieczne przypomnieć istotną treść i prawdziwe cele planu Marshalla, ponieważ delegat brytyjski Peake usiłował przedstawić ten plan jako dobrodziejstwo dla niektórych krajów naddunajskich. Mówca oświadczył, że minister Molotow na konferencji pokojowej w Paryżu zwrócił uwagę na konieczność zacieśnienia międzynarodowej współpracy gospodarczej i politycznej na zasadzie równości. Istnieje jednak inna forma „współpracy” międzynarodowej opartej na zasadzie hegemonii jednego mocarstwa lub kilku krajów. W tym ostatnim wypadku większość krajów jest podporządkowana silniejszym państwom i traci na ich rzecz swą niezależność gospodarczą i polityczną. Należy przypomnieć to delegacji angielskiej, która podjęła się zadania obrony planu Marshalla na konferencji dunańskiej.

Konferencja zwraca uwagę, iż sytuacja młodzieży pracującej w państwach kapitalistycznych pogarsza się z dnia na dzień, wzrasta bezrobocie, rosną koszty utrzymania, spada realna wartość płac, grozi nowa kryzys gospodarczy.

Młodzież pracująca posiada w tych państwach niewielką możliwość kształcenia zawodowego i ogólnokształcącego, w niektórych zaś w ogóle nie ma żadnych możliwości.

W dążeniu do hegemonii światowej, imperializm amerykański usiłuje podporządkować sobie gospodarkę państw europejskich i pozabawić je suwerenności narodowej. Te same cele stawia sobie plan Marshalla — plan agresji i ujarznienia narodów Europy przez imperialistów amerykańskich.

W obawie przed wzrastającą siłą obozu demokratycznego, reakcja ucieka się do najohydniejszych zbrodni. Godni pogardy na emnicy imperialistów dokonali zbrodniczego zamachu na Palmiro Togliatti, wodza klasy robotniczej i całego ludu pracującego Włoch. Usiłowali oni również zamordować Tokidę, wodza klasy robotniczej Japonii, na Kubie dokonano ostatnio zamachu na Jesusa Menendes, jednego z przywódców ruchu zawodowego w Ameryce Łacińskiej.

Zwracając uwagę na powyższe fakty, uczestnicy konferencji wysłuchali jednocześnie z entuzjazmem sprawozdań delegatów młodzieży ZSRR i demokracji ludowych, gdzie młodzież cieszy się pełnią praw gospodarczych i politycznych.

Konferencja wzywa młodzież pracującą świata do wspólnej walki wraz z całą klasą robotniczą do kroczenia w awangardzie antyimperialistycznych sił demokratycznych.

Konferencja wskazuje młodzieży pracującej, że jej potrzeby i zadania mogą być zrealizowane jedynie w wytrwałej, odważnej walce.

Konferencja uważa, iż najpilniejszym zadaniem młodzieży pracującej jest:

aktywne uczestnictwo w walce wszystkich postępowych sił patriotycznych narodów o trwałą, sprawiedliwy pokój, o demokrację i postęp, o prawa polityczne i gospodarcze, o niezależność narodową, demaskowanie podżegaczy wojennych, — walka o redukcję wydatków militarnych, walka przeciwko usławianiom zmilitaryzowania młodzieży przez imperialistów, w szczególności przez imperialistów USA.

— Stój, ręce do góry!
— Baby idą! — krzyknęła Maria i mijając go zapytała wladczym głosem:
— Gdzie dowódca, prowadź.
Z ciemności rozległ się cichy głos:
— O co tam idzie?

Lampka benzynowa oświetliła grupę czerwonoarmistów, na wpół leżących na ziemi. W środku siedział wysoki, barczysty człowiek z okrągłą, jasną brodą, gęsto oblepiony pyłem węglowym.

Wszyscy dokoła niego również byli pokryci węglem, ręce mieli czarne, białka ich oczu polyskiwały, a zęby wydawały się białe, śnieżnobiałe.

Stary Kozłow oglądał ich twarze z rozrównieniem: byli to żołnierze, których stawa rozbrzmiewała po całym Zagłębiu Donieckim. Zdawało mu się, że zobaczy ich w czapkach kubańskich, w czerwonych bryczesach, ze srebrnymi szabłami, zawiadkami czubami, sterzącymi spod czap baranich lub czapek z lakierowanymi daszkami. Tymczasem patrzyły na niego twarze robotnicze czarne od robotniczego pyłu węglowego, takie twarze mieli jego bliscy przyjaciele, robotnicy — wrębacze, stempelarze, zapalacze, woźnice. I spoglądając na nich, stary zrozumiał całym sercem, że straszliwy, gorzki los, jaki obrali, zamiast niewoli, to jego własny los.

(D. c. n.)

Dziś Marynarka Wojenna ZSRR obchodzi swoje święto

Rośnie potęga ZSRR na morzu

W dniu 15 sierpnia narody państwa radzieckiego obchodzą dzień Floty Wojennej ZSRR. Dzień Floty jest dniem przeglądu Morskich Sił Zbrojnych i osiągnięć radzieckiego budownictwa okrętowego.

ZSRR jest wielkim mocarstwem morskim. Długość morskich granic jego przekracza długość równika i wynosi 47 tysięcy kilometrów. Państwo radzieckie jest omywane przez 14 mórz i posiada dostęp do trzech oceanów — Północnego Lodowatego, Atlantycznego i Spokojnego. Olbrzymie terytorium ZSRR jest przecięte przez potężne arterie wodne, łączące ze sobą ośrodki przemysłu i źródła surowców.

Budowę wielkiej współczesnej floty podjął się może tylko potężny i nowoczesny przemysł. Rosja carska nie posiadała poważniejszego przemysłu okrętowego. Dopiero rozwój przemysłu radzieckiego stworzył również pod stawy dla rozwoju budownictwa okrętowego. Rozpoczęto budowę nowych jednostek morskich — z początku małych, a następnie wielkich. Równocześnie zorganizowano szkolenie kadr floty i szkół morskich. W roku 1932 dla obrony granic Dalekiego Wschodu utworzono flotę Pacyfiku, a w roku 1933 flotę Północną.

ROZMACH BUDOWNICTWA OKRĘTOWEGO

Dalsze uprzemysłowienie Związku Radzieckiego stworzyło warunki do szerokiego rozmachu budownictwa okrętowego. W trakcie wykonywania pierwszych dwóch pięcioletek, zbudowano do 500 jednostek bojowych. W okresie tym flota radziecka otrzymała nowych okrętów czterokrotnie więcej, co do ilości i trzykrotnie więcej, co do pojemności, aniżeli flota Rosji carskiej w ciągu dziesięciolecia poprzedzającego pierwszą wojnę światową. Intensywnie rozwijało się lotnictwo morskie, artyleria przybrzeżna i inne rodzaje środków bojowych i technicznych floty. W roku 1938 produkcja okrętów nawodnych zwiększyła się pięciokrotnie w porównaniu z rokiem poprzednim. Podwodnych łodzi w roku 1940 wybudowano trzykrotnie więcej, niż w roku 1939.

W ten sposób w latach przedwojennych państwo radzieckie pomyślnie rozwiązało zadanie rozbudowy floty, a tempo wykonania programu budowlanego, wzrastało bezustannie. W ZSRR czyniono wszystko, aby w wypadku konieczności flota stanęła na wysokości swych zadań. Druga wojna światowa w latach 1941 — 1945 wykazała, iż siły morskie wykonały swoje zadanie jako wierni towarzysze broni Armii Radzieckiej.

FLOTA RADZIECKA PODCZAS WOJNY

W ubiegłej wojnie główne zadanie radzieckiej marynarki wojennej w ramach jej ścisłego współdziałania bojowego z siłami lądowymi polegało na tym, aby nie dopuścić do ataku nieprzyjaciela od morza, na flanki i tyły wojsk radzieckich. W przeciągu całej wojny ani na jednym terenie nadmorskim, na wet w okresie ofensywy wojsk hitlerowskich, flanki radzieckich frontów lądowych ani razu nie uległy napadom od morza. Dwie próby przeciwnika uczynienia tego w rejonie wyspy Oesel, oraz na wyspie Sucho (jezioro Ładoga) podjęte w roku 1941—42 zakończyły się całkowitym niepowodzeniem. Morska twierdza Kronsztat i jego porty stanowiły dla Niemców poważną przeszkodę przy ich próbach zdobycia Leningradu. Niemcy nie zaryzykowali zaatakowania Kronsztatu siłami swej floty.

Na morzu Czarnym nieprzyjacielskie siły

morskie również się nie zdecydowały na obejście wojsk radzieckich, broniących Krymu. Gdy wojska niemieckie dotarły do zatoki Kerzeńskiej wołały one nie forsować jej, a dokonać dalszego obejścia drogą lądową.

Tyły i flanki Armii Radzieckiej były zabezpieczone przed desantami niemieckimi.

Jednym z przejawów aktywności floty radzieckiej w czasie drugiej wojny światowej były operacje desantowe na flanki i tyły przeciwnika. Desantowe grupy i oddziały zdobywały bazy nieprzyjacielskie, tworzyły przyczółki, niszczyły linie komunikacyjne i przeprawy, dokonywały nagłych ataków na nieprzyjaciela. Desanty te miały znaczenie nie tylko taktyczne, lecz i operacyjne. O powodzeniu desantów decydowała odwaga i boha-

łódź podwodna pod dowództwem bohatera Związku Radzieckiego, Mikołaja Łunina zatopiła 15 okrętów i transportowców przeciwnika oraz poważnie uszkodziła niemiecki okręt liniowy „Admirał Tirpitz”.

BOHATERSTWO RADZIECKICH MARYNARZY

Na uwagę zasługują także bohaterskie czynności radzieckich marynarzy dokonane w obronie własnych baz. 69 dni trwała walka w obronie Odessy. Radziecka Armia i marynarze Floty Czarnomorskiej zatrzymały tu do 20 dywizji nieprzyjacielskich. Okrety niszczyły skupienia sił nieprzyjacielskich, oczyszczając drogę do ataku piechocie radzieckiej. W ciągu 250 dni trwała bohaterska obrona

wiele czasu i ponieśli olbrzymie straty w ludziach. Jest rzeczą charakterystyczną, że w maju 1944 r. wojskom radzieckim wystarczyły trzy tony, by rozbić Niemców, znajdujących się w Sewastopolu i przejść tę 16 km (od zewnętrznej pesa fortyfikacji do miasta), na przejście których Niemcy zużyli w swoim czasie 250 dni.

WZÓR ODWAGI I WYTRWAŁOŚCI

Wzór odwagi i wytrwałości stanowiły działania marynarzy Floty Bałtyckiej. Razem z oddziałami Armii Radzieckiej walczyli oni uporczywie o Tallin, o wyspę Oesel, o Haakoc. Artyleria fortów kronsztackich, okrętów wszystkich klas i obrony przegrzędowej dopomogła oddziałom Armii i formacjom piechoty morskiej zatrzymać Niemców pod murami Leningradu. Wielką była też rola floty na jeziorze Ładoga. Przez jezioro Ładoga przechodziła jedyna nić komunikacyjna, łącząca oblężony Leningrad z krajem. Okrety floty strzegły tej jedynej „drogi życia”.

Na skrajnym punkcie prawego flanku wojny na półwyspach Rychaczij i Gredniej marynarze Floty Północnej nie cofnęli się ani na krok poza państwową granicę ZSRR. Żołnierze Armii Radzieckiej i flota zamknęły przed wrogiem dostęp do Murmańska.

Flota Pacyfiku oraz flotylla Amurska zaszczytnie wykonały wyznaczone im zadania.

W decydującej bitwie w tej wojnie — pod Stalingradem działała flotylla wołżańska, zabezpieczającą przeprawę przez Wołgę, dostawę sprzętu wojennego i żywności. Flotylla Dnieprowska współdziałała z wojskami lądowymi pod Witebskiem, Dobrujskiem, Mohylewem, brała udział w walce z centralnym ugrupowaniem niemieckim na Białorusi. Radzieckie jednostki wodne brały udział w zdobyciu Berlina. Flotylla Dunajska współdziałała przy oczyszczaniu od wojsk nieprzyjacielskich południowo-zachodnich ziem radzieckich. A następnie brała udział w końcowych walkach o Budapeszt, Belgrad i Wiedeń.

Narody Związku Radzieckiego wkładają wiele wysiłku i środków w dzieło rozwoju swej floty wojennej i szkolenie jej kadr. W ubiegłej wojnie marynarze całkowicie zasłużyli na te troski i wysiłki narodu radzieckiego.

Obecnie w okresie budowy pokojowej radzieckiej marynarki doskonałą swą znajomość sztuki nawigacyjnej. Konstruktorzy, inżynierowie i robotnicy przemysłu radzieckiego, walczą o przedterminowe wykonanie planu pięcioletniego nadal wyposażają flotę w nowoczesną przodującą technikę.

To i owo

Jeśli chodzi kto na głowie

Każdy wuj ma swój strój — powiada przy słowie. Nie zawsze to odpowiada prawdzie. Redaktorzy np. „Słowa Powszechnego” mają strój raczej angielski. Dlatego interesują ich nie tylko cylindry uczniów z Eton („pozostałość od czasów żałoby po królu Jerzym II w r. 1320”), ale również cały żurnal B. B. C. Z żurnala tego wykroili sobie właśnie ostatnio zgrabny artykuł pt. „CZEGO AMERYKANIE DOKONALI W JAPONII”.

Czegóż więc dokonali Amerykanie w Japonii? Ano, przede wszystkim tego, że „syn nieba” — cesarz dobrowolnie zstąpił na ziemię i odstawił konstytucyjnego monarchę, wzorując się na monarchii angielskiej. Znaczne dobrodziejstwa spłynęły stąd na ludność Japonii: Japończycy mogą łowić oklejkę w łosach otaczających pałac cesarski, wolno im uczęszczać na angielską operetkę pt. „Mikado” tudzież popijać wódkę syzową już nie „stopkami”, „maipkami”, „kościarkami” czy „mierzawczykami” — a „MIKADKAMI”.

Następnie — (dzięki Amerykanom?) — Istnieje w Japonii „stronnictwo liberalne, najbardziej konserwatywne, stronnictwo socjalistyczne, na czele którego stoi chrześcijanin i stronnictwo demokratyczne przypominające stanowiskiem angielskich liberalów, lecz znacznie liczniejsze. Komuniści mają nieliczną reprezentację w Izbie, lecz ZNACZNE WPŁYWY W ZWIĄZKACH ZAWODOWYCH” (też zasługa U. S. A.?).

Rezultatem działalności amerykańskiej jest również fakt, „ZE ŻYWNOCI JEST MAŁO, LECZ BYNAJMNIEJ NIE MA GŁODU” (?) — oraz „SUROWA CZYSTKA POLITYCZNA, KTÓRA POZBAWIŁA JAPONIE WIEKSZOŚCI LUDZI, MAJĄCYCH DOŚWIADCZENIE ADMINISTRATORIA KRAJEM...” (??)

Jak ogólnie wiadomo, Amerykanie „dokonali w Japonii nieco więcej: uczynili „synem nieba” na miejsce Hiro-hito — gen. Mac Arthura; „wybrali” narodowi japońskiemu rząd reakcyjny i powolny zarządzeniem wyższej wymienionej generała, zmuszając do odbudowy japońskiego handlu zagranicznego (pod kierownictwem koncernów amerykańskich) i do likwidacji japońskich związków zawodowych, inspirowali zamach na Tokudę...

Chętnie będziemy wylizali wszystkich „do-konań” U. S. A. w Japonii, zna je chyba redakcja „Słowa Powszechnego”, tylko „myśli” o nich inaczej, niż wszyscy. Nic dziwnego:

„Jeśli chodzi kto na głowie, ten myśli nogami, choć nie łdzie mu na zdrowie, jeśli chodzi kto aa głowie...”

Tak.

E. Tai.

Napisał dla „Głosu” admirał floty ZSRR G. Lewczenko

terstwo radzieckich żołnierzy, wysokie zalety oficerów i marynarzy, dobrze zorganizowana współpraca jednostek morskich, artylerii, lotnictwa i sił lądowych.

W czasie całej wojny morskie siły wojenne ZSRR prowadziły aktywną walkę na morskich szlakach komunikacyjnych nieprzyjaciela. Najważniejsze dla przeciwnika szlaki morskie znajdowały się pod nieprzerwanym działaniem naszych łodzi podwodnych, łodzi torpedowych i lotnictwa morskiego. Szczególnie odznaczały się w walkach tych radzieckie łodzie podwodne. Udział ich w zatopieniu tonażu nieprzyjacielskiego w ostatniej wojnie wynosi 40%. Imiona wielu bohaterów wojny podwodnej przeszły do historii. Na przykład

Sewastopola. Obroncy radzieckiej twierdzy morskiej odrzucali niezliczone ataki wojsk nieprzyjacielskich. Nieprzyjaciel pozostawił na polu walki do 300 tys. zabitych i rannych. Generalissimus Stalin wysoko ocenił czyny bojowe obrońców Sewastopola. W depeszy swej skierowanej do żołnierzy J. Stalin pisał: „Ofiarna walka sewastopola jest przykładem heroizmu dla całej Armii Czerwonej i narodu radzieckiego”.

Przy obronie Sewastopola okręt liniowy „Sewastopol”, krążowniki, kontrtorpedowce i monitory wspierały wojska lądowe ogniem swej artylerii. Prasa niemiecka nazywała Sewastopol najpotężniejszą twierdzą świata. W czasie obrony Sewastopola hitlerowcy stracili

Setki potężnych okrętów bojowych dostarczają rokrocznie stocznie Związku Radzieckiego Marynarkę Wojenną swego kraju. Stocznie radzieckie zasilają również Marynarkę Wojenną R. P. szeregiem zwyciężczych okrętów wojennych, które pełnią służbę na straży całości i bezpieczeństwa polskiego Bałtyku. W dniu święta marynarzy radzieckich, którzy tak wielki wkład krwi posiadają w dziele wyzwolenia Polski, a zwłaszcza jej wybrzeża — od Elbląga do Szczecina pracujące społeczeństwo polskie zasyła im serdeczne życzenia.

Wystawa Ziem Odzyskanych — magnezem dla setek tysięcy ludzi, — ogromne zainteresowanie, nieklamany zachwyt

(List z Wystawy)

200 tysięcy ludzi zwiedziło Wystawę w ciągu pierwszych 2-tygodni, a wycieczki wciąż napływają i zainteresowanie wciąż wzrasta. Czy jest ciasno? Czy panuje tłok? — Bynajmniej. Wszystko jest tak rozplanowane, że zamiast przewidzianych 10 — 15 tysięcy osób Wystawę może zwiedzać swobodnie i bez „zatorów” do 40 tysięcy ludzi dziennie.

Sprawnie pracują biura kwaterunkowe, dysponujące 40 tysiącami kwater. I biura aprowizacyjne, mogące dostarczać takiej samej liczby posiłków. Nie ma długiego wystawiania w kolejkach — załatwienie noclegu i wyżywienia każdego turysty trwa, jak to już pokazała praktyka, zaledwie jedną minutę.

Przed kilkoma dniami bawił na Wystawie czechosłowacki minister handlu zagranicznego Gregory. W rozmowie z dziennikarzami o swoich wrażeniach minister Gregory oświadczył, że nie widział jeszcze wystawy, która by tak konsekwentnie obrazowała intencje jej twórców. „Udało nam się zebrać i przedstawić dowody, że Ziemie Odzyskane były polskie — a co do ich przyszłości nie ma żadnych wątpliwości: są i będą polskie. W interesie Polski, w interesie Czechosłowacji, w interesie pokoju”.

Ubiegłej niedzieli Wystawę zwiedził lekarz norweski. W tym samym czasie bawiła tu wycieczka młodzieży bułgarskiej. „Zachwycony jestem wspaniałym rozwiązaniem technicznym całości Wystawy” — oświadczył student Iwan Neszotodrow. — „Jej planowy i przejrzysty układ daje pewność, iż poruszane problemy muszą być przez wszystkich zrozumiane”.

Na Wystawie rojno i gwaro. Oto 300-osobowa wycieczka lotników. Oto wycieczka dzieci polskich z Westfalii, ciekawym okiem oglądających najprzeróżniejsze eksponaty. 9-letnia Kryśka Wajmer, córka polskiego robotnika w Niemczech, postanowiła zostać w Polsce, gdzie tak ładnie i gdzie dookoła słychać mowę polską. A na Wystawie najbardziej podobała jej się kioski i pawilony z przepięknymi... zabawkami.

Na początku tego tygodnia gościliśmy tu pierwszą reprezentację włóknarzy łódzkich. Była to 50-osobowa grupa z PZPB Nr 6, przeważnie — przodownicy pracy. Oglądali wszystko z wielkim zainteresowaniem, ale — każdego ciągnie do swojego: długo i szczegółowo oglądali nowe wyprodukowane w kraju maszyny włókiennicze, odznaczające się łatwością

obsługi. „Zahuję, że nie możemy dłużej zatrzymać się na Wystawie — mówi tkaczka, tow. Anna Kowalska — ale praca czeka, trzeba wracać”. Tak, nie chce się nierz wracać, tyle jest ciekawego do obejrzenia. A same miasta Wrocław — jakże piękne, tętniące życiem, ruchem, rytmem odbudowy.

Kierownictwo Wystawy oczekuje, że największy napływ zwiedzających będzie we wrześniu: koniec urlopów, koniec wakacji i robot polnych. We wrześniu jednak są prawdopodobnie pewne trudności kwaterunkowe w związku z uruchomieniem szkół, będących obecnie do dyspozycji Wystawy. I dlatego kierownictwo zachęca do urządzania licznych i masowych wycieczek również w ciągu całego miesiąca sierpnia.

A. P.

Radziecka kronika kulturalna

W związku z 10-tą rocznicą śmierci założyciela Moskiewskiego Teatru Artystycznego (MCHAT) Konstantego Stanisławskiego, Wschrochrosyjskie Towarzystwo Teatralne wydało pracę zbiorową poświęconą wspomnieniom o wielkim reżyserze i działaczu teatralnym.

W Muzeum Rosyjskim w Leningradzie otwarta została wystawa radzieckiej porcelany artystycznej i szkła, obrazująca dorobek radzieckiej produkcji artystycznej w tej dziedzinie w latach od 1918 do 1948. Pierwsze miejsce na wystawie zajmują wy-

roby artystyczne leningradzkiej porcelany, znane w całej Europie już od 200 lat.

Nakładem wydawnictwa Akademii Nauk ZSRR wydana została praca prof. Berm-sztajna pt. „Badania w dziedzinie historycznej dialektologii bułgarskiej”.

Z Instytutu Archeologicznego w Leningradzie udała się w góry Pamiru 15-osobowa ekspedycja naukowa, która zbada starożytne kurhany, znajdujące się na wysokości 4.000 metrów nad poziomem morza-

Maszyny włókiennicze własnej konstrukcji produkować będziemy w kraju

Centralne Biuro Techniczne w Łodzi opracowało szereg nowych prototypów

Podobnie jak i w wielu innych krajach europejskich największą bolączką przemysłu włókienniczego w Polsce jest przestarzały park maszynowy. Przedwojenny kapitalista, przeważnie cudzoziemiec, niewiele dbał o renowację maszyn, rabunkowa gospodarka okupanta poważnie nadwyrężyła park maszynowy. Koniecznością życiową w przemyśle włókienniczym jest renowacja maszyn. Już w roku 1945 Zjednoczenie Przemysłu Maszyn Włókienniczych powołało do życia Centralne Biuro Techniczne, którego zadaniem była konstrukcja i budowa maszyn.

Centralne Biuro Techniczne, prototypownia maszyn włókienniczych znajduje się w Łodzi, róg ul. Gdańskiej i Andrzeja Struga. Przechodząc widzimy, że budynek ten jeszcze remontują. Dyrektor CBT, ob. Gorzkowski oznajmia, że tego rodzaju placówka wymaga specjalnej przebudowy i rozbudowy. Tempo, w jakim prowadzone są te roboty może służyć za wzór innym instytucjom i urzędom (tudzież prywatnej inicjatywie).

Urządzono już Biuro Konstrukcyjne, wyświetlarnię, stację doświadczalną, biuro opracowań warsztatowych, rozbudowuje i rozszerza się fabryka prototypów.

Nie zapomniano u nas również o urządzeniach socjalnych — oświadcza jeden z człon-

ków Rady Zakładowej. W byłym pałacu przed wojennego kapitalisty przy ul. Gdańskiej 84 urządzony zostanie żłobek i przedszkole. Otworzona zostanie również na naszym terenie centralna świetlica dla pracowników przemysłu metalowego.

Z początku były trudności. Brak było konstruktorów i specjalistów. Powoli skupiano siły fachowe. W roku 1947 utworzono grupy konstrukcyjne, które miały na celu specjalizację konstruktorów — oraz kursy, które szkoliły i zwiększyły kadry konstruktorów.

Obecnie Centralne Biuro Techniczne poszczycić się może poważnymi osiągnięciami. Dokonano konstrukcji i otoczono opieką ma-

szyny produkujące steelon w Jeleniej Górze, wykonano czternaście prototypów najbardziej nowoczesnych maszyn włókienniczych w opracowaniu jest jeszcze szesnaście, które ukończone zostaną w bieżącym roku.

— Pracą naszą — oświadcza dyr. Gorzkowski — poważnie zainteresowała się zagranica. Robotnik nasz i konstruktor stoi na bardzo wysokim poziomie. Trzeba mu dać tylko pole i możliwości pracy twórczej, a nie pozwolimy się nikomu wyprzedzić. Przed wojną maszyny włókiennicze sprowadzaliśmy z zagranicy; w Polsce Ludowej będziemy produkować je sami. P. W.

Trzeba temu zaradzić

Czekałam o godz. 11-tej przy zbiegu ulic Narutowicza i Piotrkowskiej na 13-kę, gdy po deszchu do mnie jakaś kobieta zapytała: — Proszę Pani, jak dawno odeszła 12-ka?

12-ka jakoś nie nadchodziła, więc czekając wdaliśmy się w rozmowę.

— Moja pani, proszę sobie wyobrazić, że od 6-tej rano stałam w kolejce po słoninę i dopiero teraz dostałam. Spieszę do pracy na pół do dwunastej, a nie chciałabym się spóźnić.

Co to za porządku, że rzeźnik, nie uwzględniając czasu pracy ludzi pracy otwiera sklep dopiero po 8-mej. Człowiek nic nie robi w domu, żeby dostać tę trochę tłuszczu.

Powysze żale człowieka pracy podają do wiadomości czynników miarodajnych. Chyba znajdzie się jakiś sposób, aby zmusić panów rzeźników do wcześniejszego otwierania sklepów i lepszego obsługiwanie robotniczej klienteli.

W trosce o zdrowie robotniczej Łodzi

Wydział Zdrowia Zarządu Miejskiego rozszerza swoją działalność

Podniesienie warunków sanitarnych miasta i stanu zdrowotności jego mieszkańców jest przedmiotem nieustającej troski Wydziału Zdrowia.

Na pierwszy plan, jeśli chodzi o stworzenie odpowiednich warunków sanitarnych wysuwa się sprawa zaopatrzenia ludności w dostateczną ilość zdrowej wody.

Kwestia ta będzie częściowo rozwiązana w przyszłym roku przez wybudowanie 10-ciu publicznych studzien głębinowych dla dzielnic najbardziej pod tym względem upośledzonych oraz przez włączenie do sieci wodociągowo-kanalizacyjnej nieruchomości położonych w pobliżu tej sieci.

Następnie jedną z najelementarniejszych potrzeb miasta jest usuwanie nieczystości, czym się zajmuje Zakład Oczyszczania Miasta Łodzi. Kwiecień, tak zwany „miesiąc czystości“ dał dobry wynik pod tym względem, usunięto bowiem zgromadzone na podwórzach śmieci, opróżniono doly ustępowe itp. W maju zaś została przeprowadzona akcja tępienia szcurków, która też dała dobre rezultaty. Czuwanie nad stanem sanitarnym miasta należy do 15 Dozorów Sanitarnych, które przeprowadzają inspekcję w nieruchomościach, na targowiskach, w sklepach itp.

Duże znaczenie dla utrzymania higieny osobistej mieszkańców ma 5 miejskich zakładów kąpielowych, z których w czterech przeprowadzony będzie w rb. gruntowny remont. Dzięki uchwale Kolegium Zarządu Miejskiego, przysługującej opłaty ulgowej frekwencja w nich znacznie wzrosła. W I kwartale rb. we wszystkich zakładach kąpielowych wydano 95.132 kąpiele, w II kwartale wydano 124.908 kąpiele.

Poza działalnością zapobiegawczą zakres spraw Wydziału Zdrowia obejmuje między innymi szpitalnictwo, aptekę, wytwórnię leków, zbiornik mleka itd.

Osobny i ważny dział pracy to przychodnie przeciwweneryczne.

Ruch w miejskich przychodniach przeciwwenerycznych, wzrasta z miesiąca na miesiąc, chorzy otrzymują penicylinę darmo. Wzrasta w społeczeństwie świadomość znaczenia walki z chorobami wenerycznymi. Referat wenerologiczny Wydziału Zdrowia prowadzi akcję wywiadowczą, sprowadza przerywających leczenie, bada warunki chorego itp.

W roku bieżącym otworzono dwa ambulatoria leczenia penicyliną: jedno przy

klinice dermatologicznej, Tramwajowa 15, drugie przy specjalnej przychodni przeciwwenerycznej przy ul. Ks. Brzóska 81.

Referat do walki z chorobami wenerycznymi wespół z Towarzystwem Przeciwwenerycznym zorganizował sekcję prelegentów wygłaszających odczyty w fabrykach, szkołach itd. W sprawie tej Referat porozumiał się z OKZZ prosząc o pomoc, dotychczas jednak bezskutecznie. Należy się spodziewać, że OKZZ powoła w najbliższym czasie odpowiednie kroki celem przedsięwzięcia wspólnej akcji dla zwalczania jednej z najpoważniejszych kłesk społecznych jakimi są choroby weneryczne.

Wydział Zdrowia prowadzi prace różnorodnie i osiąga dobre wyniki.

Z Paryża do Łodzi powróciła ulubienica publiczności łódzkiej Natalia Lerska

Po 8-miesięcznym pobycie w Paryżu powróciła do kraju jedna z najzdolniejszych tancerek nowego pokolenia — Natalia Lerska.

Recitale taneczne artystki, która zaprezentowała we Francji tańce charakterystyczne hiszpańskie i polskie spotkały się wszędzie z entuzjastycznym przyjęciem, zarówno znawców jak i licznie zebranej publiczności.

W nowym sezonie teatralnym Natalia Lerska zaprezentuje Łodzi szereg nowych, dotąd nie produkowanych tańców w oryginalnych kostiumach hiszpańskich, które artystka przywoziła z Paryża.

Recitale taneczne wybitnej tancerki odbywać się będą w salach teatralnych naszego miasta. Miejmy nadzieję, że zobaczą je również zawsze spragnionej dobrej sztuki światlice robotnicze.

UWAGA, BUDOWLANI!

Zarząd Oddziału Związku Zawodowego Robotników i Pracowników Przemysłu Budowlanego, Ceramicznego i Pokrewnych Zawodów w Łodzi zwołuje w dniu 17 sierpnia 1948 r. o godz. 16-tej w lokalu Centralnej Świetlicy przy ul. Nawrot 23 zebranie wszystkich Rad Zakładowych i delegatów.

Chleb na kartki

Zarząd Miejski w Łodzi — Wydział Apro-wizacji — podaje do wiadomości, że na karty żywnościowe z miesiąca sierpnia rb. oraz na karty z tegoż miesiąca z nadrukiem „Zg” (dawniej RCA) na drugą dekadę, tj. od dnia 16 sierpnia rb. realizowane będą następujące odcinki na chleb:

Chleb w cenie zł 3.— za 1 kg
Kat. I i kat. I „Zg” — na odcinki nr nr 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16 i 17 po 0,5 kg chleba na każdy odcinek.

Kat. IR i kat. IR „Zg” — na odcinki nr nr 7, 8, 9, 10, 11, 12 po 0,5 kg chleba na każdy odcinek.

Kat. IIR — na odcinki nr nr 5, 6, 7 i 8 po 0,5 kg chleba na każdy odcinek.
Kat. IRD3, IRD7, IRD12 — na odcinki nr nr 7, 8, 9, 10, 11 i 12 po 0,5 kg chleba na każdy odcinek.

Kat. „C” — na odcinki nr nr 5, 6, 7, i 8 po 0,5 kg chleba na każdy odcinek.

Na karty żywnościowe „MK” (Ministerstwa Komunikacji) z miesiąca sierpnia rb. na drugą dekadę realizowane będą następujące odcinki na chleb:

Kat. „MK” pracownicza — na odcinki nr nr 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16 i 17 po 0,5 kg chleba na każdy odcinek.

Kat. „MK” rodzinna — na odcinki nr nr 7, 8, 9, 10, 11, i 12 po 0,5 kg chleba na każdy odcinek.

W tę i z powrotem

Ja cię Kocham a ty śpisz

Według informacji P.P. „Film Polski” — przeciętnie co miesiąc ogląda obrazy w kinach łódzkich 436.000 widzów. Pokażna ta cyfra stanowi dowód, iż łódzianie „kochają” kino. Niestety, kino (ściszej: biuro eksploatacji „Filmu Polskiego”) nie bardzo „kocha” łódzkich kinomanów, gdyż naraża ich na oglądanie takich szmir jak „Bolero”, „Tajemnica Nocy Wigilijnej”, „Rosanna siedmiu księżyców”, „Dragonwysek” itp.

Wyżej wymienione budują mogą łatwo zabić nasz sentyment do iluzjonu.

Wręcz przeciwnie

Współzawodnictwo pracy w górnictwie przyniosło kolosalne wprost zwiększenie ilości wydobytego węgla, współzawodnictwo pracy w przemyśle tekstylnym spowodowało znaczny wzrost produkcji tkanin, współzawodnictwo pracy, do którego przystąpiły obecnie straża pożarna. Nie, nie, prosimy się nie obawiać: współzawodnictwo pracy straża pożarnych nie zwiększy bynajmniej liczby pożarów, lecz — wręcz przeciwnie — ograniczy je do minimum. Na tym zasadza się przecież należąca organizacja bezpieczeństwa przeciwpożarowego.

Nietrudny wybór

Ambasada Polska w Londynie postanowiła ufundować nagrodę dla Polaka, który zajmie najlepsze miejsce w Igrzyskach olimpijskich. Jak dotychczas w ra chubę wchodzi dyskobolka Wajsówna i kulmiotacz Łomowski. Zajęli oni w swoich konkurencjach IV miejsce. Ciężka, że ambasada nie pomyślała wcale o ob. Turkim. Nie bokser to wprawdzie, szermierz, lekkoatleta, ani kajakowiec nawet, tylko muzyk, ale bądź co bądź, jedyny zawodnik, który Polsce nie zrobił zawodu i w zawodach olimpijskich zdobył I złoty medal.

Rzecz „chybna”

Wyświetlany w kinach slogan PCR — najlepsze ryby — to rzecz niechybna dostarcza Polsce Centrala Rybna — zo stał zaatakowany w pismach warszawskich od strony, jak się mówi, formalnej (rym!). Nam chodzi o stronę merytoryczną: O to mianowicie, że z tym dostarczeniem ryb rzecz okazała się nieste ty być chybna. Przy zmniejszonej bowiem — jak zwykle o tej porze roku — podaży mięsa Centrala Rybna bynajmniej nie dopisała z podażą ryb, nietyl ko najlepszych, ale, średnich i gorszych.

Co usłyszymy dziś przez radio

Program na niedzielę 15 sierpnia 1948 r.

7.05 Koncert poranny, 8.00 DZIENNIK, 8.20 Program dnia, 8.30 Muzyka, 9.00 Nabożeństwo, 10.00 Audycja regionalna, 11.00 (E) Program na dziś, 11.05 „Na widowni tygodnia” — fel. H. Eile, 11.15 (E) Kwadrans muzyki lekkiej (pięty), 11.30 (E) Rezerwa, 11.40 (E) Interdium z płyt, 11.50 „Z frontu radiofonizacji” — wiadom. w omów. Dyr. Okr. P. R. A. Smiejana, 12.04 Poranek symfoniczny (pięty), w prze wie Radiokronika, 13.30 „Niech los rozstrzygnie” — zagadka radiowa, 13.40 „Wzorowa wieść” — aud. słowno-muzyczna, 14.25 Przegł. najciekawszych audycji przyszłego tygodnia, 14.30 „Okreźne” — słuchowisko, 15.15 „Z NASZYCH STRON”, 15.45 Wiersze ułotne Cypriana Kamila Norwida, 15.55 Muzyka poważna (pięty), 16.40 „Z tamtej strony Wisły” — audycja muzyczna, 17.00 „Mówi Wystawa Ziemi Odzyskanych”, 17.05 „Podwieczorek przy mikrofonie, 18.35 Rozkoszne leśniczka — audycja rozrywkowa, 18.55 „Ulubione melodie” (pięty), 19.20 (E) Fantazje muzyczne (pięty), 19.35 (E) „O człowieku, który był na księżycu” — według opowiadania Antonio Baldiniego, w przekł. Zofii Kamiennej, 19.50 „Na muzycznej fali”, 20.20 „Jugosławia przemawia do Polski”, 20.50 Muzyka (pięty), 20.58 Komunikat meteorologiczny, 21.00 DZIENNIK, 22.00 Muzyka taneczna, 22.58 (E) Wiadomości sportowe, 23.33 (E) Omów. progr. lok. na jutro, 23.35 d. c. muzyki tanecznej, 23.00 Ostatnie wiadomości, 23.10 Wiadomości sportowe ogólnopolskie, 23.20 Program na jutro, 23.30 Muzyka taneczna (pięty), 24.00 (E) Koncert życzeń, 0.40 (E) Zakończenie audycji, HYMN.

Cennik obowiązuje

Komisja Cennikowa na m. Łódź powiadamia niniejszym, że cennik maksymalny Nr 19 obowiązuje nadal.

Śladem NASZYCH ARTYKUŁÓW

Będzie porządek w szpitalu Anny Marii

W związku z notatką pt. „Nieporządku w szpitalu Anny-Marii”, zamieszczoną w nr 207 „Głosu” dnia 29 lipca rb., Zarząd Miejski w Łodzi prosi o zamieszczenie w „Głosie” poniższego wyjaśnienia:

Inspekcja dokonana przez władze Wydziału Zdrowia w szpitalu Anny-Marii wykazała, że na oddziałach, szczególnie położonych na parterze, są muchy w niewielkiej ilości i że walka z nimi jest niedostateczna, polecono więc porządować w oddziałach lep, obficie wysy pać proszek DDT i racjonalnie osiatkować okna.

Zdecydowano ponadto usunąć z terenu szpitala chlewy i obory, a inwentarz żywy przemieścić do innych szpitali, gdzie na to pozwala odpowiednio rozmieszczenie zabudowań gospodarczych.

ZA PREZYDENTA MIASTA

Wiceprezydent

(—) Edmund Bugajski

Foka w łódzkim ZOO

Na wodach Bałtyku złapano 13 bm. fokę z gatunku nerpów. Nerpa ta niespodziewanie wzbogaciła zwierzozostan łódzkiego ZOO. Dla nieoczekiwanego gościa nie było odpowiedniego pomieszczenia. Chwilowo nowa obywatelka Ogrodu Zoologicznego zamieszkała w letnim basenie Łusi hipopotanicy i czuje się doskonale. Nerpa nie spodziewała się prawdopodobnie tak miłego przyjęcia. W Łodzi, gdyż wszystkimi siłami operowała się i nie chciała wejść do klatki. Podróż wobec braków odpowiednich środków loko-mocji foka odbyła w wannie. Jednak teraz ma znakomite samopoczucie i oczekuje tylko, aż tata — dyrektor ZOO wybuduje jej stałe lokum.

WYTABLICA zwycięzców

W PZPB Nr 1 w tkalni na 12 krosnach pierwsze miejsca zajęły Józefa Seweryniak (121,1 proc.) i Genowefa Korzeniowska (120,9 proc.), Marian Świątoń osiągnął 120,6 proc. Marian Sądziński i Helena Rybak uzyskały po 112,4 proc., Julia Kowalczyk 112 proc.

W PZPB Nr 2 w przedziałni (6 stron) wyróżniły się Henryka Pijanowska (138,2 proc.) i Józefa Ulkowska (130 proc.).

W PZPB Nr 4 w tkalni (16 krosien automat.) St. Chojak osiągnęła 174,1.

W PZPB Nr 8 w przedziałni (920 wrzec.) Zofia Gorzak uzyskała 175 proc., a Zofia Brożyńska 161 proc.

W PZPB Nr 16 prządka Leokadia Krup-ska (960 wrzec.) osiągnęła 150 proc.

W PZPB w Pablanicach w tkalni osiągnęła Aniela Ulman na 8 krosnach 165,8 proc.

W PZPB w Rudzkiej Pablanickiej w tkalni na 10 krosnach uzyskała Janina Stramska 149,5 proc., a Bolesława Nowak 134,8 proc. Zenobia Sawicka (8 krosien) osiągnęła 141,5 proc., a Helena Koczyńska 138,5 proc.

Kronika Piotrkowa

KOMU WINSZUJEMY

Niedziela, 15 sierpnia 1948 r.
Dziś: Wniebowstąpienie NMP.

WAŻNIEJSZE TELEFONY

Urząd Bezpieczeństwa Publicznego 10-49
Powiatowa Komenda MO — 13-14
Miejski Komisariat MO — 10-41
Straż Pożarna — 10-72
Ubezpieczalnia Społeczna — 11-13
Szpital św. Trójcy — 10-70

Kino Bałtyk — „Oflag XXVII“
Kino Polonia — „Postrach mórz“

DYŻURY APTEK

Apteka nocna: B. Tyca, Słowackiego
Nr 21.

DYŻURY LEKARSKIE

Pogotowie lekarskie — nocne telefony
11 — 13 od 21 — 7 rano.
W niedzielę i święta dyżur dzienny
w szpitalu św. Trójcy.

W dniu dzisiejszym dyżuruje dr So-
kołowski przy ul. Sieradzkiej 28.

Redakcja i Administracja
„Głosu Piotrkowskiego“
Piotrków Trybunalski, ul. Słowackiego
nr 26. Telefon 15-40

T.O.R. prowadzi akcję żniw i omłotów

Współpraca ludzi i maszyn zdała egzamin

(r) Przy ul. Kwiatowej, na samym krańcu miasta, w najładniejszej jego części usadowiła się mało znana szerzemu ogółowi, a mająca istotne znaczenie dla rozwoju naszego życia gospodarczego placówka. Jest to przedsię-

biorstwo państwowe p.n. Techniczna Obsługa Rolnictwa, które sprawuje opiekę nad wszystkimi traktorami i maszynami rolniczymi na terenie powiatów piotrkowskiego i radomszczańskiego. Za sięg działalności T.O.R.-u jest bardzo

duży, jeśli zważymy, że obejmuje naprawę w swoich warsztatach wszystkich maszyn, znajdujących się w podległych Państw. Nieruchom. Ziemiach trzech zespołach organizacyjnych, liczących 11 majątków rolnych, 10 ośrodków rybnych, 3 ośrodki Państwowych Zakładów Hodowli Koni i 1 ośrodek Państwowych Zakładów Hodowli Roślin. Samych traktorów, jak nas informuje kierownik TOR-u tow. Feliks Cetlicer, jest 43, w czym 90 procent stanowią maszyny poniemieckie typu Lanz-Bulldog, zużyte już częściowo i wymagające stałej pieczy, a zaledwie 10 proc. stanowią nowe traktory amerykańskie i angielskie.

TOR żyje w tej chwili wrażeniami z ukończonych żniw. Z uwagi na tzw. wyłożenie się zbóż — trakcję motorową stosowano zaledwie w 50 procentach, reszty dokonały konie i ludzie. Pogoda sprzyjała, a co najważniejsze — żniwa w piotrkowskim przeszły pod znakiem samowystarczalności. Ograniczono się do własnych sił roboczych bez pomocy brygad „Służba Polsce“, harcerstwa i innych organizacji. Współpraca maszyn i ludzi zdała egzamin i pracownicy rolni zasłużyli w pełni na specjalne premie żniwne, które otrzymują w ciągu bieżącego miesiąca.

— Obecnie, ciągnie tow. Cetlicer, — przystąpimy do akcji omłotowej. Każdy majątek P.N.Z. posiada przynajmniej jeden zespół lokomobili i młocarni. Z uwagi na tempo pracy TOR wstał w teren specjalną czołówkę naprawczą, otrzymaną z Poznania, która jest kompletnym warsztatem naprawy maszyn, ciągniętym przez traktor i przenoszonym się z miejsca na miejsce w miarę potrzeby. Poważniejszych napraw dokonano już w okresie zimowym, między innymi z luźnych części poniemieckich zmontowano 2 nowe traktory i przeprowadzono kapitalny remont 20 żniwiarek, 6 snopowiązałek, całego szeregu lokomobili i kosiarek, tak, że obecnie przeprowadza się już tylko remonty doraźne.

Piotrkowskie warsztaty TOR-u dobrze dbają o stan tak ważnej dziedziny, jaką jest mechanizacja rolnictwa. Jest to przede wszystkim zasługą umiejętnie dobranej ekipy monterów. Monterzy piotrkowskich warsztatów rejonowych przystąpili do współzawodniczenia pracy. Plan wykonano jak dotąd w 130 procentach, a przodownik pracy monter Edmund Głowacki otrzymał z rąk Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych Jana Dab-Kocięła, brązowy Krzyż Zasługi.

Przedłużenie trasy M.Z.K.

„W związku z notatką, zamieszczoną w Nr 217 „Głosu Piotrkowskiego“ z dnia 8-go sierpnia, a dotyczącą trasy samochodów M.Z.K., wyjaśnia się, że wobec zbyt szczupłego taboru (2 samochody), który musi w m-cach lipcu i sierpniu obsłużyć linię Piotrków — Przyglów — Sulejów, nie można — mimo najlepszej chęci, spełnić życzenia

mieszkańców z okolicy „Ryneczku“ i przedłużyć trasy samochodów M.Z.K. Z dniem 1-go września jednak jeden z wozów będzie docierał nie tylko do wspomnianego „Ryneczku“, ale prawdopodobnie nawet do krańca ulicy Stalina.

DYREKCJA
Zjednoczonych Przedsiębiorstw
Miejskich w Piotrkowie

Plenarne posiedzenie M. R. N.

W dniu 18 sierpnia odbędzie się plenarne posiedzenie Miejskiej Rady Narodowej w gmachu Starostwa Powiatowego, sala Nr 111 o godz. 16.30 z następującym porządkiem dziennym: przyjęcie protokołu Nr 54, zaprzysiężenie nowego członka M.R.N., komunikaty Prezydenta Miasta, wnioski Komisji Finansowo-Budżetowej w sprawie zaciągnięcia krótkoterminowej pożyczki w kwocie 4 milionów na prowadzenie koniecznych remontów szkół powszech-

nych, sprawa ustalenia wysokości premii od wykrycia potajemnego uboju cieląt i baranów, sprawa wypłacenia emerytur i dodatków dla emerytów miejskich oraz sprawa robót inwestycyjnych, przyjęcie w poczet mieszkańców miasta Piotrkowa ob. Borodienków Piotra, Borodienków Franciszki i Bosego Onufrego. Sprawozdanie z działalności Miejskiej Rady Narodowej za miesiąc lipiec br. oraz wolne wnioski.

Rzemieślnicy jadą do Wrocławia

W dniach 4 i 5 września odbędzie się we Wrocławiu Ogólnopolski Zjazd Rzemiosła. Połączony on będzie z obradami, w których wezmą udział przedstawiciele Rządu z Ministrem Przemysłu i Handlu Hilarym Mincem. Na obrady powyższe wyjedzie z Piotrkowa liczna delegacja rzemieślników ze sztandarami ce-

chowymi. Zapisy na zjazd, który będzie połączony ze zwiedzaniem Wystawy Ziemi Odyskanych, przyjmuje Sekretariat Zarządu Okręgowego Cechów do dnia 20 sierpnia. Koszt uczestnictwa dla jednej osoby wynosi 1.600 złotych. Opłata ta obejmuje bilet wejścia na Wystawę oraz koszty noclegu.

Chabielickie trojaczki czują się dobrze!

Pierwszy telefon z gminy Chabielice wprawił wszystkich raczej w stan niedowierzania, aniżeli uczucie słusznej dumy z posiadania wreszcie prawdziwych trojaczek w powiecie piotrkowskim. Nauczono doświadczeniem łodźian władze piotrkowskie postanowiły się wstrzymać ze zbyt pośpieszną reklamą i zbadać rzecz na miejscu. W towarzystwie lekarza powiatowego dra Broszkowskiego udajemy się do odległych o 54 km. Chabielice. Jadą z nami przedstawiciele Starostwa, Polskiego Czerwonego Krzyża i Powiatowego Komitetu Opieki Społecznej. Po godzinie uciążliwej jazdy przybywamy na miejsce.

Odsunięta od drogi stoi na uboczu gliniana chałupina, w której mieszkają nowonarodzone trojaczki. W mieszkaniu zastajemy grono sąsiadek i okolicznych ciekawskich. Porządek panuje o tyle, że nie wpuszcza się obcych do drugiej izby, gdzie spią maleństwa. Młoda, dwudziestoletnia matka czuje się dobrze. Jedyną jej troską jest sprawa wyżywienia trojaczek. Doktor uspokoja ją oświadczeniem, że przywieźliśmy dużo mleka i innych artykułów. Rozpoczyna się wypakowywanie darów w postaci mydła, wyprawk, środków leczniczych i większej ilości płótna. Szczęśliwy ojciec, ob. Michał Staszyński, dziękuje serdecznie za podarunki. Trzy córki będą miały już dostateczną ilość bielizny. Obecnie spią i jak się dowiadujemy od babci, która je na świat przyjęła, cały dzień zachowywały się bardzo spokojnie. Akuszerka przyjechała już dawno po rozwiązaniu. Ale od dziś będzie ona czuć przez osiem co najmniej dni nad trojaczkami. Dowiadujemy się, że będą nosiły imiona: Grażyna, Krystyna i Henia. Ważą około dwóch kilogramów każda. Najszczup-

lejsza jest Henia, ale według zdania dra Broszkowskiego, winna szybko dorównać w wadze siostrzyzeczkom. Dzieci są zdrowe. Ale warunki, w jakich przebywają, nie są korzystne dla ich rozwoju. Ojciec na komornym w jednej izbie, pracuje dorywczo przy żniwach. To wystarczy, aby zrozumieć jaka bieda panuje w tej rodzinie. Staszyńscy są

rodzicami dwojga starszych już dzieci: chłopca i dziewczynki. Jako repatrianci ze strefy zachodniej zasługują na pomoc całego społeczeństwa. Pierwszą rzeczą jest umieszczenie dzieci wraz z matką w szpitalu pod troskliwą opieką lekarzy. Szybka ta decyzja winna odpowiednio władze natychmiast wprowadzić w czyn.

Przed sprawą Mariana Bartenbacha

Kilka tygodni temu donosiliśmy o osadzeniu w więzieniu piotrkowskim piętego z braci — renegatów (czterech osadzonych zostało wcześniej) Mariana Bartenbacha i żony jego Zofii z Pasiorowskich, którzy w czasie okupacji niemieckiej zgłosili swą przynależność do narodowości niemieckiej i ukrywali się przed wymiarem sprawiedliwości.

Obecnie dowiadujemy się, że do Sądu Okręgowego w Piotrkowie wpłynął przeciwko Marianowi i Zofii Bartenbachom akt oskarżenia o odstępstwo od narodowości i termin w tej sprawie rozprawy głównej wyznaczony został na dzień 17 września 1948 r. w Piotrkowie. Ze względu na wyłączenie się od

udziału w tej sprawie wszystkich piotrkowskich sędziów, Prezes Sądu Apelacyjnego w Warszawie z siedzibą w Łodzi delegował do rozpoznania tej sprawy jednego z sędziów Sądu Okręgowego w Łodzi, który przewodniczyć będzie rozprawie z udziałem piotrkowskich ławników.

Marian Bartenbach, stały mieszkaniec Piotrkowa, przed wybuchem wojny był sędzią grodzkim w Piotrkowie, a ostatnio w Bełchatowie. W czasie okupacji zostaje sędzią grodzkim w Piotrkowie, lecz po krótkim czasie rezygnuje z tego stanowiska, i, bolejąc, że nie może otrzymać nominacji na sędziego do sądu niemieckiego, wyjeżdża do

Sudetów w celu lepszego opanowania języka niemieckiego, a po powrocie zostaje tłumaczem przy niemieckim Sądzie Specjalnym w Piotrkowie. Więcej niż ktokolwiek z rodziny przepojony duchem niemieckim, miał żal do swej matki, że wychowała go w duchu polskim i namawiał swoich braci do podpisania „volkslisty“. Po odzyskaniu niepodległości Bartenbachowie zniknęli z Piotrkowa, a ostatnio ukrywali się w okolicach Malborka, gdzie Marian Bartenbach zajmował stanowisko magazyniera w majątku państwowym pod zmienionym imieniem „Józef“, został jednak zdemaskowany podczas bytności w Gdańsku i oddany w ręce sprawiedliwości.

Bartenbachowie, usiłując bronić się, powołali do sprawy kilkudziesięciu świadków, którzy mają stwierdzić, że „volkslistę“ podpisali pod przymusem władz niemieckich, a będąc już „volksdeutscheami“ nie czuli się nigdy Niemcami i cały czas działali na korzyść ludności polskiej i żydowskiej, pomagając im i ukrywając poszukiwanych przez władze niemieckie, z narażeniem własnego życia.

Z miasta i z powiatu

PLANOWANIE W SPÓDZIELNIACH

Wszyscy księgowi wiejskich spółdzielni Związku Samopomocy Chłopskiej przechodzą obecnie specjalne przeszkolenie, z dziedziny planowania działalności gospodarczej poszczególnych spółdzielni wiejskich.

STARANIA O SMOŁĘ

Prezydent miasta tow. Pabisiak powiadomił

Miejską Radę Narodową o rozpoczęciu energicznych starań celem otrzymania większej ilości smoły do smarowania dachów.

Jak wiadomo smoła, którą produkuje nasza gazownia, ulega przeróbce w fabrykach śląskich i tylko niewielkie jej ilości otrzymuje nasze miasto.

Mamy nadzieję, że sprawa otrzymania smoły zostanie załatwiona pomyślnie.

TEATRY

TEATR WOJSKA POLSKIEGO

z powodu remontu w miesiącu sierpniu teatr nieczynny.

TEATR POWSZECHNY

Dzisiaj o godz. 19.30 sztuka G. Zapolskiej „ZABUSIA” z gościnnym występem Ireny Górskiej w roli tytułowej. Jest to najlepsza kreacja aktorska tej artystki młodego pokolenia. Obok Górskiej biorą udział: E. Drożdżowska, H. Krzywicka, M. Stróżynska, Z. Truszkowska, J. Zarubin, J. Dwornicki, Z. Filus i Z. Kęstowicz.

TEATR KOMEDII MUZYCZNEJ „LUTNIA” Piotrkowska 243

Dzisiaj i dni następnych o godzinie 19.15 „CNOTLIWA ZUZANNA”, operetka w 3-ach aktach J. Gilberta.

Bilety wcześniej do nabycia: ul. Piotrkowska 102, a od godz. 17-ej w kasie teatru. W niedzielę kasa teatru czynna od godz. 11-ej.

TEATR KAMERALNY DOMU ŻOŁNIERZA ul. Daszyńskiego 34.

Dzisiaj ostatni raz sztuka Maxwell Andersona „Joanna z Lotaryngii” z Ireną Eichlerówną w roli tytułowej. Kasa czynna od godz. 12-ej, tel. 123-02.

Teatr Letni „BAGATELA” Piotrkowska 94

Dzisiaj i codziennie o godz. 20-ej najweselejsza komedia sezonu pt. „MUSISZ BYĆ MOJA” z udziałem i w reżyserii Kazimierza Szuberta.

Kasa czynna cały dzień od godz. 10-ej, tel. 272-70.

Uprzejmie prosimy o wcześniejsze nabywanie biletów.

Teatr Kameralny kończy w niedzielę 15 sierpnia cykl przedstawień sztuki Maxwell Andersona „Joanna z Lotaryngii”, wobec konieczności wyjazdu nieporównanej odtwórczyni roli tytułowej Ireny Eichlerówny.

Od wtorku teatr gościć będzie znakomitego artystę Jerzego Leszczyńskiego w pełnej humoru i sentymentu stylowej komedii J. Korzeniowskiego „Panna mężatka”. Reżyseruje Jerzy Leszczyński dekoracje i kostiumy I. Przeradzkiej. Obsadę stanowią świetni artyści sceny krakowskiej: Jerzy Leszczyński, Antonina Klońska, Irena Renardówna, Zbigniew Przeradzki i inni.

LETNI TEATR „OSA”

Zachodnia 43, tel. 140-09

19.30 punkt. Komedia muzyczna R. Benackiego pt. „Rozkoszna dziewczyna”.

H. Makowska w roli tytułowej oraz B. Halmirska, St. Piasecka, W. Brzeziński, M. Dąbrowski, Wł. Kwaskowski, T. Wołowski, L. Sadurski i inni.

Reżyser: T. Wołowski. — Orkiestra pod batutą Z. Wiehlera. — Dekoracje: J. Galewski. — Tańce L. Sadurski. — Nowa wystawa. — Modne stroje.

KINA

ADRIA — „Życie Emila Zoli”
godz. 18.30, 20.30 w niedz. 15.30

BAŁTYK — „Tajemnica nocy wisił jnej”
godz. 16, 18.30, 21; w niedz. 13.30.

BAJKA — „Przygody Nasredina”
godz. 18, 20, w niedz. 16.

GDYNIA — Kino nieczynne — na czas remontu Program Aktualność przeniesiono do kina „Hel”.

HEL — „Kobieta sama”
godz. 16, 18, 20, w niedz. 14.

HEL — „Program aktualności krajowych i zagranicznych Nr 25”
godz. 11, 12, 13, 14, w niedz. 11, 12, 13.

MUZA — „Rosanna siedmiu księżyców”
godz. 18, 20.30, w niedz. 15.30

POLONIA — „W pogoni za mężem”
godz. 16, 18.30, 21, w niedz. 13.30.

PRZEDWIOSNIE — „Zagubione dni”
godz. 17.30, 20, w niedz. 15.30

ROBOTNIK — „Miłość na lekarstwo”
godz. 17, 19, 21, w niedz. 15.

ROMA — „Kopciuszek”
godz. 18, 20, w niedz. 15.30

REKORD — „Młodość Maksyma”
godz. 18, 20 w niedz. 16.

STYLOWY — „Moja miła”
godz. 16, 18.30, 21, w niedz. 13.30.

SWIT — „Kwiat miłości”
godz. 18, 20, w niedz. 16.

TECZA — „Dragonwybek”
godz. 17, 19, 21; w niedz. 15.

TATRY (w ogrodzie) — „As wywiadu”
godz. 17, 19, 21 w niedz. 15.

WISŁA — „Bolero”
godz. 17, 19, 21, w niedz. pocz. o godz. 15.

WŁÓKNIARZ — „Okoliczności łagodzące”
godz. 17, 19, 21, w niedz. 15

WOLNOŚĆ — „Tajemnica noc w igilijnej”
godz. 15, 17.30, 20, w niedz. 12.30

ZACHĘTA — nieczynne z powodu remontu

KOMUNIKAT

Uwaga, miłośnicy sportu!
W niedzielę, dnia 15 bm. o godz. 22.25 do 22.35 Rozgłoszenia Łódzka Polskiego Radia nada fragmenty meczu piłkarskiego o mistrzostwo Ligi Państwowej pomiędzy stołeczną „Legią” a ŁKS-em

Ze sportu

Pod znakiem okrągłej piłki

Co nam przyniosą dzisiejsze spotkania ligowe?

— Deszcz leje jak z cebra, ale może to dobrze zrobi — mówi zadowolony kierownik sekcji piłkarskiej ŁKS-u, p. Rutowicz, spoglądając przez szybę wystawową swego „Sanitasu” na ociekający wodą chodnik ul. Piotrkowskiej.

Zaciągnięte niebo nie wroży pogody. Zaniósłoby się chyba na trzydniową. Boisko będzie ciężkie. Jak na takim błocie zagra ŁKS?

— Na błocie chłopcy moi czują się zwykle gorzej — mówi p. Rutowicz. Legia jako drużyna silniejsza fizycznie łatwiej zmiesie chyba trudny teren, ale jedziemy do Warszawy, jeśli nie po dwa punkty, to przynajmniej po jeden. Takżeśmy sobie postanowili i w takim nastroju utrzymujemy całą drużynę. Zresztą każdy z naszych chłopców zdaje sobie sprawę, że każdy punkt jest dla nas bezcenny, jeżeli mamy utrzymać się w lidze. Wstyd by było przecież, aby Łódź nie miała chociaż jednej drużyny w naszej ekstraklasie piłkarskiej.

— Szkoda, że jestem taki stary — uśmiecha się nasz rozmówca — bo sam bym jeszcze zagrał, aby chłopaków zdingować.

ŁKS wyjechał dzisiaj do Warszawy na mecz z Legią w swym najsilniejszym składzie z Karolkiem i Janeczkiem na czele.

Co do tego spotkania nie chcemy stawiać jakichś horoskopów. Zajmijmy się więc innymi.

CZY „TARNOVIA” ZGOTUJE NAM NOWĄ NIESPODZIANKĘ?

W Krakowie Wisła gościć będzie dzisiaj „Tarnovię”, która w ubiegłą niedzielę zgotowała wszystkim niemałą niespodziankę zwyciężając Ruch, niedawnego lidera ligi 3:0.

Pomimo tego sukcesu, nie wierzymy, aby Tarnovia udało się go dzisiaj powtórzyć. Gdy wywiezie jeden punkt z Krakowa — nikt nie od mówi im swego uznania.

GARBARNIA CHYBA POWIEKSZY SWÓJ DOROBK PUNKTOWY

Niedzielną przeciwnik ŁKS-u — Garbarnia, która wywiozła z Łodzi dwa punkty, nie od da chyba tych dwóch punktów i dzisiaj w spotkaniu z Polonią bytomską.

POWAŻNA PRÓBA „CRACOVII”
Obok spotkania Legia — ŁKS atrakcyjnie odbędzie się wyścig szosowy Łódź — Warszawa.

Wyścig Wimu odułon

Za tydzień wyścig Związków Zawodowych na trasie Łódź — Warszawa

Zapowiadany na dzisiaj doroczny wyścig kolarski im. ś.p. Czesława Jaskólskiego na trasie Łódź — Piotrków — Tomaszów — Łódź w związku z dzisiejszymi zawodami torowymi Związków Zawodowych został przełożony na termin późniejszy.

W niedzielę na zakończenie Ogólnopolskich Igrzysk Sportowych Związków Zawodowych

odbędzie się wyścig szosowy Łódź — Warszawa.

Start wyścigu nastąpi w godzinach przedpołudniowych przed domem Związków Zawodowych przy ul. Traugutta, meta zaś wyścigu znajdować się będzie na Stadionie Wojska Polskiego w Warszawie. Trasa wyścigu wynosić będzie około 135 km i biec będzie przez Łowicz, Sochaczew i Błonie.

Skład reprezentacji Związków Zawodowych na mecz z reprezentacją Jugosławii

W ramach Ogólnopolskich Igrzysk Sportowych Zw. Zaw. w dniu 17 bm odbędzie się w Warszawie, Pruszkowie i Żyrardowie ćwierćfinałowe spotkanie w piłce nożnej. W meczach tych weźmie udział kilku reprezentacyjnych graczy Polski, a mianowicie: „Méta lowcy” — Janik (Pogoń — Katowice), „Budowlani” — Januda (AKS), „Samorządowcy” — Parpan, Jabłońska II, Bobula (Cracovia), „Chemicy” — Przecherka, Cieślak, Alszler (Ruch). Półfinałowe mecze odbędą się 20 bm na Stadionie ZWM Zryw na Woli i w parku Paderewskiego o godz. 17.30.

Mecz finałowy rozegrany zostanie 22 bm o godz. 18-tej na Stadionie W. P. W przerwie meczu biegi sztafetowe 4x100 m kobiet i 4x100 m mężczyzn. Mecz o 3 i 4 miejsce od-

będzie się 22 bm. o godz. 10-tej na Stadionie W. P.

W dniu 19 bm. na Stadionie W. P. odbędzie się mecz reprezentacji Zw. Zaw. Polski i Jugosławii. Wobec tego, że kilku zawodników z meczów ćwierćfinałowych wystąpi na meczu międzypaństwowym Polska — Jugosławia, nie będą oni wystawieni do reprezentacji Zw. Zaw. Polski.

Na mecz z reprezentacją Zw. Zaw. Jugosławii ustalono następujący skład: Jakubik „Skórzan” (Garbarnia), rez. Wyrobek „Chemicy” (Ruch), Gędek i Glimas „Samorządowcy” (Cracovia), rez. Pytko „Górnicy” (Rymer) Miler „Włókniarze” (PTC), Tarka „Kolejarze” (ZZK — Poznań), Suszczyk „Chemicy” (Ruch).

zapowiada się w Poznaniu spotkanie obecnego lidera tabeli „Cracovii” z ZZK (Poznań). Mecz dzisiejszy będzie poważną próbą dla „Cracovii”, a zdobycie dwóch dalszych punktów, sprawą niełatwą. Jeśli jej się to uda, to kto wie, czy do końca rozgrywek odda komuś swe zaszczytne miejsce.

Atutami „Cracovii” jest wyrównany poziom pomiędzy poszczególnymi formacjami, co w praktyce ma kolosalne znaczenie dla całego zespołu. Pozwala to na prowadzenie gry planowej, opartej na z góry ustalonej taktyce i strategii.

W przeciwieństwie do „Cracovii” kolejarze poznańscy mają w swoim zespole kilka jednostek wybitnych daleko odbiegających swą klasą od pozostałych. Pozostali jednak swą kolosalną ambicją i bojowością potrafią się podciągać do ich poziomu i w rezultacie przysporzyć często sukcesy swej drużynie.

Wynik dzisiejszego spotkania trudno przewidzieć. Zwyciężyć powinna chyba „Cracovia”, ale o niespodziankę może być tu nie trudno.

NIEŁATWE ZADANIE BĘDZIE MIAŁ RÓWNIĘZ RUCH

Czy drużyna Ruchu przechodzi obecnie kryzys formy, przekonamy się dzisiaj na meczu szluzaków z Wartą. Ruch nie będzie miał łatwego zadania, chociaż gra na własnym boisku, gdyż szeszcioroczny mistrz Polski im bliżej końca rozgrywek, tym bardziej podciąga swą formę. Zwycięstwo Warty nie będzie dla nas nie spodzianką.

CZY WARSZAWIAKOM STARCZY SIŁY?

Pozostaje jeszcze mecz: Polonia (Warszawa) — Rymer, który odbędzie się w Rybniku. Polonia warszawska walczyć będzie z przeciwnikiem, któremu zagraża spadek z ligi, a tacy przeciwnicy potrafią niekiedy walczyć do upadłego. Może więc się zdarzyć, że warszawiaczy pomimo poprawy swej formy powrócą do stolicy z pustym „plecakiem”.

Dużo emocji czeka nas dzisiaj w Helenowie

Największą dzisiaj imprezą sportową będą wyścigi kolarskie na torze w Helenowie odbywające się w ramach Igrzysk Sportowych Związków Zawodowych.

Udział w wyścigach wezmą wszyscy kolarze-związkowcy z całego kraju w liczbie około 60 zawodników.

Program zawodów obejmuje bieg drużynowy, na 4000 m z 2-ch startów, próbę szybkości na

Nosi starzy znajomi

Torma (CSR) i Papp (Węgry) nie zawiedli swych rodaków

Finałowe walki turnieju olimpijskiego w boksie przyniosły następujące wyniki:
W wadze muszej Perez (Argentyna) pokonał na punkty Bandinelli'ego (Włochy).

W wadze koguciej Csik (Węgry) wypunktował Zuñdaso (Włochy).

W wadze piórkowej Formenti (Włochy) wypunktował Shepherd (Pld. Afryka).

W wadze lekkiej Dreyer (Pld. Afryka) wy-

punktował Viessera (Belgia).

W wadze półśredniej Torma (CSR) wypunktował Herringa (USA).

W wadze średniej Papp (Węgry) wypunktował Wrighta (Anglia).

W wadze półciężkiej Hunter (Pld. Afryka) wypunktował Scotta (Anglia).

W wadze ciężkiej Ingrassias (Argentyna)

Francuzi i Belgowie najlepsi na szosie

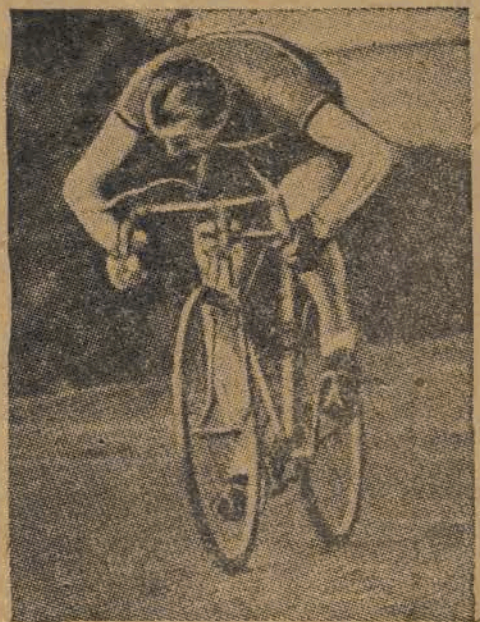
W ramach olimpijskich zawodów kolarskich rozegrano długodystansowy wyścig szosowy na trasie 195 km. Start i meta wyścigu znajdowały się w Windsor Park. Trasa biegła w obwodzie zamkniętym i obejmowała 17 okrążeń o bardzo dobrej nawierzchni. Ze 141 zgłoszonych kolarzy, reprezentujących 31 państw na startcie stanęło 99.

Na metę przybył pierwszy Francuz Beyaert w czasie 5:18:12,6 godz., o 20 m przed Holendrem Voortingem. Tuż za nim przybyła zwarą grupa 4-ch kolarzy, którzy sklasyfikowani zostali z jednakowym czasem 5:18:16,2 godz. w następującej kolejności: 3) Wonters (Belgia), 4) Delathouwer (Belgia), 5) Johansson (Szwecja), 6) Maitland (Anglia).

W klasyfikacji drużynowej (drużyna składała się z 3-ch zawodników), pierwsze miejsce zdobyła Belgia z łącznym czasem 15:56:17,6 godz. przed Anglią 16:03:31,6, Francją 16:08:19,6, Włochami 16:14:39,0, Szwecją 16:20:26,6, Szwajcarią 16:23:04,4 i Argentyną 16:39:46,0 godz.

Dzisiaj siatkarki Łodzi grają w Warszawie

Łódzkie siatkarki udają się do stolicy na turniej miast, gdzie stoczą walkę w niedzielę rano z Lublinem, a po południu z Warszawą. D — 025543

Beyaert kończy wyścig na 190 km zdobywając złoty medal dla Francji